

DUMINICA SAMARINENCEI LA PATRIARHIE

Duminică, 9/22 mai 2022, Patriarhia a sărbătorit Duminica Femeii Samarinene, potrivit cărții Penticostarului.

La această sărbătoare, întreaga Biserică și mai ales Biserica Ierusalimului pomeneste evenimentul care ne-a fost relatat de Sfântul Ioan Evanghelistul (Ioan 4, 5-42). Potrivit acestei relatări, o femeie din Samaria, din orașul Sihar, a venit să scoată apă din fântâna lui Iacov și l-a întâlnit acolo pe Domnul. El a stat de vorbă cu ea și i-a dezvăluit că „El este Mesia Hristos” și că „Dumnezeu este spirit și cei care Î se închină o vor face în Duh și în adevăr”. Cu cuvintele inspirate de Dumnezeu și pentru că Hristos i-a spus lucrurile pe care le făcuse în viața ei, ea a crezut și a predicat despre Hristos și, în cele din urmă, a suferit moarte mucenicească împreună cu membrii familiei sale, frații, fiicele și fiul ei.

În cinstea Sfintei Fotini (Luminița), femeia samariteană, în urmă cu douăzeci și cinci de ani, arhimandritul Iustin Mamalos a construit o biserică minunată pe locul fântânii lui Iacob, împreună cu un paraclis închinat Sfântului Martir Filumen Aghiotafitul care a suferit mucenicia la fântână.

În această Biserică, Dumnezeiasca Liturghie a sărbătorii a fost oficiată de Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil, având drept împreună-slujitori pe ÎPS Mitropolit Chiriac al Nazaretului și Arhiepiscopii Aristarh al Constantinei, Filumen al Pelei, ieromonahi aghiotafiți, printre care și Arhimandritul Nectarie, Părintele Kamarasis, și Arhimandritul Ieronim. Răspunsurile la strană au fost date de Arhimandritul Leontios în limba greacă și de Corul Comunității în limba arabă, la slujbă participând numeroși credincioși locali și pelerini din diferite Biserici Creștine

Ortodoxe, precum și credincioși din teritoriile ocupate din Samaria, Beit Jala, Beit Sahour și Betleem.

Înainte de Sfânta Împărtășanie, Preafericirea Sa a ținut următoarea predică:

„Venit-a la fântână în ceasul al șaselea Izvorul minunilor spre a aduce la viață pe strămoașa Eva. Că Eva într-o anumită vreme a ieșit din Rai din pricina amăgirii șarpelui. Deci s-a apropiat Samarineanca să scoată apă; pe care văzând-o Mântuitorul i-a zis: Dă-mi apă să beau și Eu te voi sătura de apa cea vie. Iar înțeleapta alergând în cetate, a vestit îndată mulțimilor zicând: Veniți de vedeți pe Hristos Domnul, Mântuitorul sufletelor noastre”, cântă imnograful Bisericii.

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși Creștini și pelerini,

Harul Sfintei femei Samarinence ne-a adunat pe toți în acest loc sfânt de la Fântâna Patriarhului Iacov unde Iisus a întâlnit-o, pentru ca noi oamenii să cunoaștem adevărul Lui mântuitor.

„Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: dă-mi să beau. (...) Și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși, dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu, se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot” (Ioan 4, 7-15).

În întâlnirea și convorbirea Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu cu Samarineanca s-a descoperit nemăsurata iubire de oameni a Mântuitorului Hristos „Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Timotei 2, 4). Domnul Însuși a descoperit faptul că El este izvorul vieții veșnice, zicând Samarinencei: „cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu, se va face în el izvor de apă curgătoare

spre viață veșnică” (Ioan 4, 14).

Explicând aceste cuvinte ale Domnului, Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „Trebuie să știm că aici Mântuitorul numește „apă” Harul Duhului Sfânt. Cel care se împărtășește de acest Har va avea în el, ca un izvor, darul dumnezeieștilor învățături”. Adică va avea ca merinde cunoașterea ce izvorăște din Sfintele Scripturi și astfel nu va avea nevoie de învățătură de la alții.

Cu alte cuvinte, dragii mei, harul luminător al Sfântului Duh „strălucește și se arată” nu numai în sufletele celor neînvățați, precum Samarineanca, dar și în sufletele celor care au înlăuntrul lor credință și doresc să cunoască tainele mai înalte, după cum spune Sfântul Chiril al Alexandriei: „Nu sufletelor neînvățate sau cu totul necunoscătoare Se descoperă Hristos, ci mai cu seamă strălucește și Se arată celor care deja vor și sunt gata să învețe și, dând naștere în cuvinte simple începutului credinței, se grăbesc spre cunoașterea celor mai înalte”.

Deoarece femeia samarineancă a arătat râvnă spre învățarea dogmelor și adevărilor Domnului, dar și a modului corect de închinare adusă lui Dumnezeu, Iisus i-a descoperit două lucruri: mai întâi faptul că Dumnezeu este duh și „cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (Ioan 4, 24) și apoi faptul că Hristos este Mesia, după cum mărturisește Evanghelistul Ioan: „I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia, Care Se cheamă Hristos. Când va veni Acela ne va vesti nouă toate. Iisus i-a zis: Eu sunt, cel Ce vorbesc cu tine” (Ioan 4, 25-26).

Trebuie menționat faptul că, după descoperirea ce i s-a făcut, Samarineanca „a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor: Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva este Hristosul?” (Ioan 4, 28-29).

Explicând această faptă a Samarinencii, Teofilact spune:

„Așadar Samarineanca a preferat apa lui Hristos mult mai mult decât pe cea din fântâna lui Iacov”. Iar Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „Deja se arată mai bună și mai presus de grijile pentru trup această femeia care în urmă cu două sau trei zile avea mulți bărbați și cea care lesne se pleca de multe ori plăcerilor nesăbuite, a trecut cu vederea nevoile trupului și, neluând seama la sete și apă, spre altă dorire a fost trasă prin credință. De aceea și imnograful spune: „Samarinencii care a cerut de la Tine apă i-ai dat, Doamne, cunoștința puterii Tale. Pentru aceasta, în veci nu va mai înseta, lăudându-Te pe Tine”.

De altfel, Domnul Însuși, invocând Scripturile, spune: „Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecul lui” (Ioan 7, 38). Aceasta a spus-o Iisus, potrivit mărturiei Evanghelistului Ioan, despre Duhul Sfânt „pe care aveau să-L primească acei ce cred în El” (Ioan 7, 39).

Femeia Samarineancă s-a făcut vas al Acestui Duh Sfânt, adică al Duhului lui Mesia Hristos, cea care mai apoi s-a numit Fotini și s-a arătat propovăduitor și apostol al Evangheliei lui Hristos. Ea a pecetluit apostolatul său cu sângele ei mucenicesc în timpul împăratului roman Nero, așa cum menționează sinaxarul ei.

Noi, iubiții mei frați, care cinstim pomenirea Sfintei Mari Mucenițe Fotini Samarineanca cea întocmai cu Apostolii, suntem chemați să urmăm simplitatea credinței ei în Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Spunem aceasta pentru că femeia samarineancă a preferat, în locul apei pământului, înțelepciunea de sus a lui Dumnezeu, adică participarea la dumnezeirea Mântuitorului, după cum spune imnograful Născătoarei de Dumnezeu și Maicii Domnului: „Cuvântule cel după ființă nevăzut și a toate făcător, Om te-ai arătat oamenilor din curata Născătoare de Dumnezeu, chemând omul la părtășia dumnezeirii Tale”. Amin.

Hristos a înviat!

La mulți ani binecuvântați și în pace!

După încheierea Sfintei Liturghii, a urmat procesiunea, cu cântările Învierii, în jurul Sfintei Biserici, și masa de sărbătoare la stăreție.

La amiază, Egumenul, ctitorul Bisericii și restauratorul Mănăstirii, Arhimandritul Iustin a oferit masa și a dăruit Preafericirii Sale o cruce foarte frumoasă (asemănătoare crucii care a fost așezată deasupra Sfintei Edicule a Sfântului Mormânt după restaurarea lui din 2017), pentru a fi folosită la procesiuni, potrivit tipicului Bisericii Ierusalimului.

Din partea Secretariatului General